

TÚL A 6. CUKORFALAT FESZTIVÁLON

Hagyományosan július második hétvégéjén, idén július 7-én és 8-án került megrendezésre a Cukorfalat Fesztivál. A korábbi évekhez hasonlóan az időjárásra nem volt panasz. Mindkét napon csodálatos napsütés és kánikula, esténként pedig igazi langyos nyárias idő volt. (Folytatás a 12. oldalon)

SZABADEGYHÁZA ÚJ HÁZIORVOSA DR. GODA LÁSZLÓ

Szabadegyháza Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a május végi ülésén pályázatot írt ki a háziiorvosi álláshelyre. A pályázatra határidőben egy érvényes pályázat érkezett. A testület a július 3-ai ülésén egyhangú szavazással döntött arról, hogy dr. Goda László háziiorvosi álláshelyre benyújtott pályázatát érvényesnek és eredményesnek nyilvánítja, és vele feladat-ellátási szerződést kíván kötni. 2017. szeptember 1. napjától a jelenlegi működési engedély alapján helyettesítő háziiorvosként, majd - miután november

végéig szerződés köti jelenlegi munkahelyén - 2017. december 1. napjától teljes körűen Szabadegyházán látja el feladatát.

Dr. Goda László 1987-ben született Budapesten, jelenleg is ott él feleségével. Családjában többen is dolgoznak az egészségügyben, édesapja és idősebb testvére szintén háziiorvos, édesanyja ápoló. A dr. Goda Lászlóval készített interjút következő lapszámunkban olvashatják.

Egriné Ambrus Andrea
polgármester

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A május végi ülésén fogadta el a képviselő-testület a 2016. évi költségvetés végrehajtásáról szóló beszámolót. A 2016. év bevételi és kiadási főösszege 1.014.676.000 Ft volt. A 2016-os évet 357 millió forint pénzmaradvánnyal zártuk, ennek egy része a 2015-ben elnyert pályázati pénz (19 millió forint napelemes fejlesztésre), valamint a 2016-ban elnyert 69 millió forintos beruházási támogatás, amiből az István utca járda-, árokfelújítása és csapadékvíz-elvezetése valósul meg.

Ugyancsak a május végi ülésén fogadta el a testület a 2016. évi belső ellenőrzésekről készült összefoglaló jelentést, valamint módosította a Kincsem Óvoda Alapító Okiratát. Korábban az iskola és az óvoda ügyében megállapodások születtek a seregélyesi, illetve a sárosdi önkormányzattal. Miután a KLIK lett az iskola fenntartója, ez a szerződés gyakorlatilag megszűnt, azonban az óvoda vonatkozásában - ami továbbra is önkormányzati intézmény - az önkormányzat fenntartja a szerződést.

A Nagy László Művelődési Ház Alapító Okiratának módosítására azért került sor, mert a korábbi szabályzatban nem szerepelt a vezető távollétében aláírásra jogosult személy. Ennek a kiegészítésével az intézményvezető távollétében is biztosított az aláírási jogosultság.

A bejelentések között elhangzott, hogy az intézmények informatikai feladatai ellátására az INKO-Számtech Kft.-vel kötött szerződést az önkormányzat, ennek havi költsége nettó 100 ezer Ft. Nyári diákmunkára júliusban és augusztusban is lehetősége van az önkormányzatnak, az igények felmérését követően azonban sajnálattal vettük tudomásul, hogy nem nagy az érdeklődés. Júliusban mindössze egy fiatal élt a lehetőséggel, napi 6 órában dolgozik, augusztusban pedig 4 diákot alkalmazhatunk napi 4 órában. Ők az intézmények felújításánál, festésénél, karbantartási munkálatainál segítenek majd.

A júliusi testületi ülésen a testület felülvizsgálta az egészségügyi alapellátás körzeteinek megállapításáról és kialakításáról szóló rendeletét. A rendelettervezet elötte véleményeztetni kellett az Orvosi Kamarával, a Nemzeti Egészségfejlesztési Intézettel, a feladatot ellátó háziorvossal, fogorvossal, védőnővel. A rendeletet egyhangúlag fogadta el a testület.

A helyi adókról szóló rendelet preambuluma érintő változtatás miatt új rendeletet fogadott a testület, a rendeletben a bevezetett adónemek és adómértékek változatlanok. Bekerült a rendeletbe a háziorvos, illetve a védőnő vállalkozó esetében törvény által biztosítható maximális adómentesség, 20 millió Ft-ig. A nem közművel összegyűjtött szennyvíz be-

gyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló rendeleten technikai jellegű módosítást kell végrehajtani. A rendelet törzsszövegében és a mellékletben össze kellett hangolni a kéttényezős díjmegállapítást. A kéttényezős közszolgáltatási díj alapdíjból és üritési díjból áll. A rendeletmódosítás a díjat nem érinti, csak pontosítani kellett a szabályozást. A rendelet végleges elfogadása előtt az illetékes szervek véleményét ki kell kérni.

A testület rendeletet alkotott a nyári és a téli igazgatási szünetről. A Polgármesteri Hivatalban nyári időszakban július 24. és augusztus 7. között a munkavégzés szünetel, a szabadságolások kiadása végett. Ebben a két hétben ügyeleti jelleggel lesz ügyfélfogadás a hivatalban: hétfőn és szerdán 9 órától 15 óráig, pénteken 9-től 12 óráig. A többi napokon a hivatal zárva tart. A téli időszakban december 20-étől 29-éig lesz igazgatási szünet, ekkor a hivatal zárva tart.

Az anyakönyvi rendelet módosítására ugyancsak technikai okokból volt szükség, a bevezető rendelkezést kellett módosítani, a jogszabályi változások miatt. Ugyanekkor döntöttek a képviselők a hivatali munkaidőn és hivatali helyiségen kívül tartott házasságkötés engedélyezésének szabályairól és a fizetendő díjak mértékéről.

A szabadegyházi könyvtár 2015-ben csatlakozott a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár Könyvtárelátási Szolgáltató Rendszeréhez (KSZR). A 2016. évi tevékenységről jogszabályi kötelezettségből adódóan számolt be a Megyei Könyvtár. A tavalyi év végén lefolytatott ellenőrzés tapasztalatait úgy összegezték, hogy a könyvtárat gyakorlatilag az alapoktól kellett újra használhatóvá tenni, miután a könyvtári nyilvántartások vezetése nem volt pontos. Javaslatuk szerint célszerű lenne több könyvtári programot tartani, ami a könyvtárba csalogatja az olvasókat. Elvárás, hogy az országos könyvtári rendezvényekhez csatlakozzon a település. Sok lehetőséget (pl. a könyvtárközi kölcsönzést) nem tudják igénybe venni a lakosok, információhiány miatt. Jelenleg az Országos Széchényi Könyvtár alkalmazásában álló közfoglalkoztatottak könyvtári kiegészítőként látják el a könyvtárosi feladatokat (sok más településen nincs is könyvtáros), az ő határozott idejű szerződésük 2017. február 28-áig tart. A képviselők a beszámolót egyhangú szavazással fogadták el.

Ugyancsak beszámolót fogadott el a testület a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat tavalyi évi tevékenységéről, egyhangú döntéssel.

A 2015-ben nyert 19 millió forintos pályázati támogatást az idei évben az óvoda, művelődési ház, községháza, egészségügyi intézmény

napelemes fejlesztésére fordítjuk. A támogatást 2018 végéig kell felhasználni. Az E.ON részére a háztartási méretű kiserőmű-fejlesztés igénye bejelentésre került. A Polgármesteri Hivatalnál és az egészségügyi komplexumban teljesítménynövelést kell végrehajtani, ez a Hivatalnál már megvalósult, a Sárosdi u. 5. szám alatt folyamatban van. A beruházás közbeszerzési értékhatár alatti. A képviselő-testület a vállalkozók részére küldendő ajánlattételi felhívást, valamint a műszaki leírást és az árazatlan költségvetést egyhangúlag fogadta el a testület. Felhatalmazta a polgármestert az árajánlatok bekérésére.

A képviselő-testület ezt követően lakásépítési, energetikai korszerűsítési kérelmeket bírált el. Minden pályázó megfelelt a pályázati kiírásnak, a rendeletben foglaltak szerint a fejlesztés 50%-át, legfeljebb 600 ezer Ft támogatást kaptak:

- Bándi Gábor és neje (Árpád u.) 414.000 Ft
 - Eperjesi Lászlóné (Than K. u.) 599.865 Ft
 - Gódnay Zoltán és neje (Fő u.) 420.250 Ft
 - Horváth Gábor (József A. u.) 400.050 Ft
 - Jakab Mária és Mester Zoltán (József A. u.) 600.000 Ft
 - Roszkopf Ádámné (Ady E. u.) 600.000 Ft
 - Sallai Norbert és neje (Vörösmarty u.) 599.000 Ft
 - Török Pál és Németh Jánosné (Széchényi u.) 600.000 Ft
 - Major István és Tulkovics Ildikó (István u.) 157.035 Ft
 - Pajzos Tamás és neje (Rózsa u.) 324.270 Ft
 - Zámbó István és neje (István u.) 600.000 Ft
- vissza nem térítendő támogatásban részesült. A pénzügyi bizottság javaslata alapján félhavi jutalomban részesültek az önkormányzat és intézményei dolgozói. A félhavi jutalom összege bruttó 4,6 millió forint.

A bejelentések között a polgármester elmondta, hogy az idei évben is megállapodást kötött az önkormányzat az Agárdi Popstranddal, a rendezvényeket 50%-os kedvezménnyel látogathatják a szabadegyházi lakosok.

Az önkormányzat számláján július 3-án kb. 50 millió forint volt, emellett 250 millió forint értékpapírban, államkötvényben elhelyezve. Május végén az iparüzési adóbevallásokkal egy időben több mint 36 millió forint érkezett az önkormányzat számlájára. Az iparüzési adóbevallás adatai alapján kedvező félév elé nézünk, a vártnál sokkal magasabb bevételekkel számolhatunk. A fejlesztéseinknek így hamarosan belekezdhetünk.

A következő testületi ülést július végére tervezi a testület.

A MŰVELŐDÉSI HÁZ HÍREI

Gyereknap

Előző lapszámunkban még nem tudtunk róla beszámolni, de a gyermeknap rendezvényünknek nagy sikere volt. Kicsik és nagyok egyaránt kiugrálhatták magukat a háromféle légvárban, felszállhattak egy körre az elektromos kismozdonyon, és szaladhattak a cukorágyúval fellőtt cukorkák után. Az arcfestés is rendkívül népszerű volt: kislányokból hercegnő vagy pillangó, fiúkból Batman válhatott általa. A tűzoltócsapat is kivonult teljes menetfelszereléssel ellátott autóval, de azonkívül, hogy a tűzoltók beálltak egy körre pingpongozni, csak vízszugárral tudták a gyerekeket lelocsolni, mert a habgenerátort nem tudták elhozni. A gyerekek azonban nagyon élvezték, talán még jobban is, mint a habpartyt. A veterán autó a felnőtt érdeklődők számára is érdekes volt, főleg mivel nemcsak kívülről lehetett nézegetni, hanem a sofőrülésben ülve átélhették az élményt, hogy oldsmobilt vezetnek. A nagyszerű nap Kutyánszky Kázmér, avagy a versíró kutya című színpadi előadással zárult. A főszereplő Kutyánszky Kázmér

adta át versíró versenyünk pályázóinak az értékes nyereményeket.

”Ha május 31., akkor Kihívás Napja”

A reggeli tornát Buday Zsolt tartotta az általános iskola udvarán, megmozgatva nebulókat és tanárokat egyaránt. Az iskola tanrendje nem engedte meg, hogy a kötelező órától eltekintsünk, így a szünetekben csatlakozhattak a sportprogramokhoz, mint pingpongozás, és séta vagy kocogás az iskola – Mátyás király utca - Géza utca – Hangya köz útvonalon. Az órák után biciklis ügyességi versenyeket rendeztek.

A Nagy László Művelődési Ház már egészen a kora reggeli órától az Utazó Planetáriumnak adott helyet. A legkisebb lurkóktól kezdve a felnőttekig mindenkinek érdekes filmekkel szolgáltak, az előadások szünetében pedig ügyességi versenyeken vehettek részt. Aki a célbadobós játékban, a Kövess nyomon! - játékban vagy az óriás társasjátékban jól teljesített, csokit kapott ajándékba. A délutáni órákban a Hajnal Mozgásstúdió légtornászait láttuk vendégül, akik bemutatójuk után azt is megengedték, hogy a

vállalkozó kedvű fiúk és lányok kipróbálják a légtornászok mozdulatsorait. Mindenki számára egyértelművé vált, hogy a finom és légies mozdulatok nem csupán vékony alkati adottságtól függenek, hanem megfelelő izomzat is szükséges hozzá. A nap végén is kitartók biciklitúrát tettek a gyári lakótelepre, majd vissza a faluba. A körülbelül 50 fős kerékpáros csapat nagy feltűnést keltett, de Veres János körzeti megbízottnak köszönhetően útvonaluk biztosítva volt, az autósokat sem érthette meglepetés.

Júniusban - letudva a kötelező tanévet - elkezdődött a táborok ideje

A citeratábor Nagy Imola vezénylete alatt került megrendezésre, éppen a Cukorfalat Fesztivál hetében. A legmelegebb napokat sikerült kifogniuk, azonban a hőség sem tántorította el a lelkes résztvevőket, és tehetségüket a pénteki záró előadáson mutathatták be társaiknak és a családtagoknak. Júliusban festőtábor és akrobatikus rock & roll tábor várta az érdeklődőket.

Omischl Erika

Szabad 1 Nap

ISKOLAI HÍREK

Véget ért az idei tanév

Június 18-án 15 végzős diák köszönt el Alma materüktől. Az elmúlt évek sok közös élménye, osztálykirándulások, erdélyi tábor, sok megnyert verseny, jutalomkirándulások, a mindennapok nehézségei és örömei, tanulás (néha egy kis puskázás, gyors leckemásolás is belefért, bár tudjuk, hogy „Ááá... , mi? Nem, nem soha!”), összefogás... és még sorolhatnánk azokat a pillanatok, melyek jó közösséget formáltak ezekből a gyerekekből. Ebben fontos szerepet játszottak osztályfőnökeik is, akik a nyolc év alatt mellettük álltak. Elsőben Györgyi néni fogta kézen és vezette be őket a betűk és számok világába. Később Márti néni folytatta ezt a munkát. Felsőben Gábor bácsi irányította a gyerekek hétköznapijait az iskolában, kinek szigora és következetessége segített abban, hogy nyolcadik végére mindegyikük elérje a kitűzött célokat, s gond nélkül vegyék a középiskolai felvételi akadályait. Közülük egy tanuló gimnáziumban, nyolcan szakközépiskolában, nyolcan szakközépiskolában folytatják tanulmányukat.

hatan pedig szakközépiskolában folytatják tanulmányukat.

A ballagást a hetedik osztályosok nyitották, akik az iskolástársak nevében búcsúztak el a nyolcadikosoktól. Ezután a ballagók nevében Bencsik Vivien, Sztupa Máté és Muszka-Kalló Péter idézte fel az elmúlt éveket, köszönték meg szüleiknek és tanáraiknak a támogatást. Iskolánk igazgatónője, Szeipné Dérfi Márta beszédében kiemelte, hogy az együtt töltött évek alatt egymásra figyelő, egymást segítő közösség alakult ki, kiknek az iskola olyan értékeket és tudást adott, mely segítségükre lesz későbbi életük során. Településünk nevében Egriné Ambrus Andrea polgármester asszony is elbúcsúzott a diákoktól, biztosítva őket arról, hogy továbbra is számíthatnak a falu segítségére, s felnőttként is visszavárjuk őket. Már évek óta kedves gesztus, hogy a gyerekek ajándékot is kapnak ilyenkor, olyan emléktárgyakat, mely a későbbiekben is emlékezteti majd őket településünkre.

A ballagás után lezártuk a 2016/2017-es tanévet. A tanévzáró ünnepély jó alkalom arra,

hogy kicsit áttekintsük az elmúlt hónapok eseményeit, az elért eredményeket. Ebben a tanévben nyerte el iskolánk az Ókoiskola címet, de több pályázaton is sikeresen vettünk részt. Diákjaink sok versenyen eredményesen képviselték közösségünket, s értek el jó eredményeket akár sportról, akár tanulmányi versenyről volt szó. Ezekért az eredményekért több tanuló is dicséretben részesült, s az ünnepélyen könyvjutalmat vehettek át.

Megyei szépíró verseny: Paragi Zsolt (3. osztály) 2. helyezés

Járási memóriabajnokság: Léstár Edda (7.) 1. helyezés, Barkóczi Gina (5.) 2. helyezés, Kovács Krisztián (7.) 3. helyezés

Területi történelmi verseny: Bogdán Kíra (6.) 1. helyezés

Tankerületi Kodály népdaléneklési verseny: Léstár Edda (7.) 1. helyezés

Mezei futóversenyen kiváló eredményt értek el: Kovács Vivien, Erdélyi Brigitta és Boros István. Atlétika és tollaslabda sportágakban remekelt

Kelemen Norbert.

Atlétika, tollaslabda és tenisz versenyeken nyújtottak kiemelkedő teljesítményt: Ferhécz Aletta, Fekete Fanni, Paksi Gábor és Paksi Patrik.

Asztalitenisz, tollaslabda és tenisz sportágakban a megyei diákolimpián kiválóan teljesítettek: Bártfai Szabolcs, Fekete Milán, Sztupa Máté és Bolla János.

Tenisz és tollaslabda bajnokság megyei döntőjében nagyon jól szerepelt, valamint az atlétika többpróba megyei összetett bajnoka és az országos diákolimpia 15. helyezette lett Muszka-Kalló Péter.

Szerencsére ebben a tanévben is igyekeztek diákjaink minél jobb eredményt elérni a tanulási területén is. Ezt szépen mutatja jeleseink és kitűnőink száma.

Kitűnő tanulóink:

1. osztály: Görgicze Kolos
3. osztály: Penzer Réka és Sztupa Rafael
4. osztály: Görgicze Léna, Bolla Bence és Sztupa Dániel
6. osztály: Bolla János
8. osztály: Sztupa Máté

Jeles tanulóink:

1. osztály: Árdánházi Szabolcs, Badi Lili, Druhapolcsik Máté, Hollósi Martin, Lengyel Gábor, Sántha György, Varga Alexandra, Varga Kitti
2. osztály: Kelemen Kitti, Dombrowszki Detti, Druhapolcsik Bálint, Liebháber Bálint
3. osztály: Bártfai Izabell, Beke Roland, Szaniszló Fanni, Szarka Vivien, Vass Péter, Bogdán Luca, Pápai Ivett
4. osztály: Tanka Vanessza, Vass Nóra, Böhm Benjamin, Druhapolcsik János
6. osztály: Uhrin Marcell
7. osztály: Bankó Alexandra, Bozsik Bernárd
8. osztály: Fekete Milán, Bogdán Bálint

Gratulálunk mindenkinek, azoknak a gyerekeknek is, akik bár nem lettek jelesek vagy kitűnők, de mindent megtettek azért, hogy képességeik szerinti legjobb eredményt elérjék! Mindehhez hozzájárult pedagógusaink munkája is, melyet ezúton is köszönünk.

Akikre büszkék vagyunk...

Tanulóink a tanév utolsó heteiben sem tétlenkedtek, hanem tovább gyarapították a jó eredményeket a különböző versenyeken, melyek között voltak országos megmérettetések is.

A legjobb eredményt Muszka-Kalló Péter érte el, aki május 26-án a Székesfehérváron megrendezett Atlétika Többpróba Diákolimpia országos döntőjében képviselte iskolánkat. A döntőben Petinek öt számban kellett bizonyítania (100 méteres síkfutás, kislabda-hajítás, súlylökés, távolugrás, 800 méteres síkfutás), hogy nem véletlen van az ország legjobb ifjú atlétái között. Izgalmas és szoros verseny volt, melyet a végeredmény is mutat. Sportolóink mindegyik számban jól teljesített, így a 150 induló között

a 15. helyen végzett, alig 50 ponttal lemaradva az első helyezettől. Petit Rittler Gábor tanár úr készítette fel, ahogy az elmúlt évek versenyekre is. Közös munkájuk sikerességét nem csupán a mostani eredmény mutatja, hanem az is, hogy ifjú atlétánk tehetségére felügyelve Petit már egy fehérvári atlétikai klub is leigazolta. Gratulálunk és további sok sikert kívánunk!

A Tenisz Diákolimpia országos döntője sem maradt szabadegyházi versenyző nélkül. A Balatonbogláron megrendezett versenyre Rittler tanár úr 9 teniszezője utazott el. A legeredményesebb csapatunk idén III. korcsoportos fiaink voltak, akik az 5-8. helyen végeztek. A csapat tagjai: Bolla János, Paksi Gábor és Paksi Patrik voltak. Ugyanebben a korosztályban a lányok, Ferhécz Aletta, Fekete Fanni és Göblyös Eszter szintén nagyon ügyesek voltak, ők a 11-12. helyen zárták a versenyt. A IV. korcsoportos fiúk is nagyszerűen helytálltak, ők a 6-7. helyen végeztek. A csapat tagjai Sztupa Máté, Bártfai Szabolcs és Muszka-Kalló Péter. Gratulálunk! Szaniszló Mihály 2. osztályos tanulóink fociban jeleskedik. A Bozsik program keretében megrendezett labdarúgó mérkőzéseken mindig nagyszerűen játszik, s ezért dicséretben részesült. Misi Szabadegyházán kezdett focizni, de már egy éve Székesfehérváron a Főnix Gold SC játékosaként az U9-es csapatban játszik.

Ugyanebben a sportágban csillogtatja tehetségét Korponai Ábel is. A Videoton U8-as csapatának tagjaként már több kupán és emléktornán vett részt itthon és külföldön egyaránt, melyeken több alkalommal gólkirály lett s beválasztották a torna legjobbjából összeállított csapatba.

Május végén Sági Bence a Zen bu kan kempó-VI. Seregélyes Kupán versenyzett, ahol GI földharcban 2. helyezést ért el.

Egy ritka, de egyre népszerűbb sportot választott Pápai Ivett.

“Harc, amiben bátorsággal győzöl. Küzdelem, ahol kitarással bizonyíthatás. Verseny, ahol mindenki nyertes, aki leküzdötte félelmeit. Ne higgy annak, aki azt mondja, nem vagy rá képes. Ha van egy álmod, ne mondj le róla. Ha akarsz valamit, tegyél érte!”

A Running Warriors egy több különböző távon zajló terep- és akadályfutó verseny. Egy olyan egyedi sportesemény hazánkban, amely a magyar helyszínek, magyar sajtóságok miatt csak Magyarországhoz köthető.” (<http://runningwarriors.hu/bemutatkozas/>)

A sportág egyre népszerűbb, mutatja ezt az is, hogy ezen a versenyen is több száz induló volt, köztük szabadegyháziak is. Pápai Ivett Bánkon vett részt első versenyén, ahol a 1,5 km-es távon indult. Futott hegyen-völgyön, leküzdötte az akadályokat, nem riadt meg a sokszor sáros tereptől sem, s végül az élményben végzett. Ivett édesanyja is szereti a kihívásokat és elindult a 4 km-es távon, melyet

sikerrel teljesített. További terveik között szerepel, hogy ősszel már hosszabb távon indulnak a következő versenyen.

Nyolcadik alkalommal rendezték meg Perkátán a “Helyünk a világban” versenyt, melyen hét település diákjai vettek részt a levelezős fordulón elert eredményük alapján. Bogdán Kira Vivien megismételte tavalyi sikerét, és idén is I. helyezést ért el a történelem versenyen. Kírátkolonics Zsuzsanna készítette fel a versenyre.

Gratulálunk minden versenyzőnek s az őket felkészítőeknek is!

Táborok az iskolában

A nyári szünet kezdeteivel nem csendesedett el az iskola, hiszen júniusban két tábort is szerveztünk.

Mivel a szülőknek gyakran nagy gondot jelent annak megoldása, hogy a szünetben ne maradjon gyermekük napközbeni felügyelet nélkül, így idén a napközis taborunkat június végéig 8 órától 16 óráig tartottuk. Sokan éltek is a lehetőséggel, s 33 gyereknek szerveztünk naponta érdekes programokat, foglalkozásokat. A két hét alatt volt kézműveskedés, sportolás, kirándulások és sok játék. Fontos volt, hogy a gyerekek hasznosan és élményekben gazdag programokon töltsék el napjaikat pedagógusaink felügyelete mellett.

Pár nappal később kezdődött ökotáborunk, melyben 15 tanulóink vett részt. Célunk a környezettudatosságra, környezetvédelemre nevelés iskolán kívüli nevelés keretében. A gyerekek – a napközi táborosokkal közösen – két kiránduláson is részt vehettek. Jártunk az Állatkertben Budapesten, ahol számunkra a Varázshegy volt a legérdekesebb. Itt az élővilág sokféleségét, fejlődéstörténetét, a tengerek élőlényeit, sok érdekes állatfajt ismerhettek meg a táborozók sok interaktív játék és szemléltető modell segítségével. Pénteken Sárosva bicikliztünk, majd visszatérve barkácsoltunk: téli madárodúkat készítettünk. Este bográcsoltunk és felállítottuk a sátrakat, hiszen ezen az éjszakan az iskolában sátoroztunk. Ez mindig nagy élmény a gyerekeknek. Harmadik napunkon befejeztük a madárodúkat, kavicsot festettünk és megismerkedtünk az ártéri erdők élővilágával. Ezzel a másnapi kirándulást is előkészítettük, hiszen utolsó napunkon Gemencre vezetett utunk. A pörbolyi Ökoturisztikai Központtól indult az erdei kisasút. A több mint félórás vonatkozás alatt láttunk vaddisznókat, szarvasokat és ragadozó madarakat is. A Molnárika tanösvényen végigmenve tájékoztató táblák mutatták be Gemenc gazdag állat- és növényvilágát. A túra végén a játszótéren pihentük ki magunkat, s míg a vonatra vártunk a gyerekek kitölthettek egy rövid tesztet az ártéri erdőkről. A szülők és a gyerekek visszajelzései alapján elmondhatjuk, hogy táboraink sikeresek voltak, sok élményt nyújtottak.

Programjaink megvalósulását községünk önkormányzata támogatta. Köszönjük!

Szabad 1 Lap

Szabad 1 Lép

ELBÚCSÚZTUNK GYÖRGYI NÉNITŐL

Sok évtizedes közös munka után június végén elbúcsúztunk Zsótér Györgyi tanítónőtől. Györgyi néni 1976. szeptember 15-én kezdett el dolgozni Szabadegyházán. Kezdetben képesítés nélkülként tanított, de munka mellett elvégezte a Tanítóképző Főiskolát. Sokoldalú pedagógus, aki mindig lelkesen oktatta, nevelte az alsósokat. 41 év hosszú idő. Azok a gyerekek, akik először az osztályába jártak, ma már szülők, nagyszülők. És sokuknak a gyerekét, unokáját is tanította Györgyi néni. Szinte nincs olyan család településünkön, melyből valakit ne oktatott volna. Régi diákjai mindig örömmel jöttek vissza hozzá. De mi, a kollégái is számíthatunk rá, tanácsaival, tapasztalatával mindig segítette

a hozzá fordulókat.

A település nevében Egriné Ambrus Andrea polgármester és Nagy András Botond jegyző köszönt el. Polgármester asszonyunk is megköszönte azt a sok évtizedes munkát, mellyel településünk gyerekeit tanította. Elmondta, hogy mindig tiszteletbeli szabadegyháziként tekintünk majd Györgyi nénire. Végül átadta az önkormányzat ajándékát, jelezve, hogy településünk nem feledkezik meg azokról, akik a faluért sokat tesznek.

A kollégák nevében Szeipné Dérfi Márta igazgatónő beszélt az elmúlt évek, évtizedek közös munkájáról, arról, hogy Györgyi néni mindig lelkiismeretesen irányította, nevelte a rábízott

gyerekeket. Szerette közösségünket, közösségünket, hiszen az itt élőkért dolgozott végig pályafutása során.

Júliustól új korszak kezdődik Györgyi néni életében, hiszen azt az időt és energiát, amivel eddig mások gyermekeit tanította, mostantól már családjára, unokáira fogja fordítani.

Köszönjük az együtt töltött sok-sok tanévet, s kívánunk boldog és nyugodt nyugdíjas éveket. Kicsit üresebb lesz nélküle iskolánk.

Tanítványok, kollégák, barátok és településünk lakói nevében is mondhatjuk: Köszönjük, Györgyi néni!

Pálfyné Miklós Andrea

FRANCIA-MAGYAR TÁBOR

Nagy-nagy izgalom előzte meg a francia gyerekek fogadását 2017. július 9-én. Miközben várakoztunk a szállónk előtt, azon tanakodtunk, vajon milyen is lesz olyan gyerekekkel együtt élni egy hétig, akik egyáltalán nem beszélnek a nyelvünket, és mi sem igen a franciát. Megérkezésükkor hirtelen minden problémánk megoldódott, hiszen a gyermekek egy közös nyelvet, a játékot alkalmazták, a bennük levő izgalom, izgatottság kifejezésére. Sok mosolygással telt el az első este, de éjszaka már megeredt a magyar és a francia gyerekek nyelve is. Egymást tanítgatva töltötték kb. haj-

nali 2 óráig az időt a táborlakók.

Másnap szinte összeszokottan keltek, s mire Révbérpusztára értünk, már párokba verődve kutattak a pusztai kincs után. A Lovascentrumban finom kenyérlángossal, szörpös ásványvízzel, no meg citeraszóval fogadtak minket. A kincskereső program részeként megtekinthettünk egy kovácsműhelyt, borospincét, a gyertyaöntőnél különleges gyertyákat nézegettünk, a mézgyűjtőnél érdekes ízű mézeket kóstolhattunk. Nagy örömet okozott a lovaskocsizás! Az állatok etetése után a paraszti udvarban néztünk szét, s a kincset az udvar mellett ásóval tudtuk csak

megtalálni. Az izgalmas rejtvények megfejtésében sokat segített Rita néni, aki a magyar versikéket fordította franciára, hogy a gyerekek igazán együtt tudjanak kincset keresni. A kincskereső igazi kincs volt: agyagjelvény, ami a Lovascentrum emblémáját ábrázolta.

Finom magyaros ebéd után még egy kis lovasbemutató is megtekinthettünk, s ennek öröme egész héten hallgathattuk a szálláson az ostorok csattogását. A meleg nyári napot hűsítő fagyaltalozással zártuk, no meg némi alvással. A második napon Abaliget felé vettük az irányt. A melegben jóleső érzés volt a cseppkőbarlang

hűvöse. A pécsi belváros a benne kialakított szökőkutakkal lenyűgözte a francia és a magyar gyerekeket is. A városi melegben sétálva gyorsan a hűsítő víz felé vették az irányt, ahonnan megszemléltük Gázi Kászim pasa dzsámiját és a Szentháromság-szobrot. Finom olasz fagyalattal indultunk tovább a Mecsextrém parkba, ahol bobozás és kötélpályán mászás várt minket. Igazán nagy kaland volt, hogy az időjárás is kalandossá változott, hiszen a kellemes meleg után a kalandparkban jégesőt kaptunk a nyakunkba. Miután mindenki biztonságban ült a buszon, és a vihar is elvonult, már egymás szavába vágva meséltük élményeinket. Aznapi nagyon fáradtan értünk a vacsoraasztalhoz. Szerdán először a Velencei-tó környéki Bence-hegyre mentünk. Onnan néztük, mekkora is ez a nádas világ. Előkerült a térkép, nehogy a külföldi vendégeink a Balatonnak nézzék közeli tavunkat. A kilátó után közelebb utaztunk a tóhoz, egészen az északi részére. Amikor a gyerekek a víz közelébe értek, Rita néni szavaival élve már „dobták is a textilt”. Kellemes volt a Velencei-tó hűs vize. A finom ebéd után következett a sárkányhajózás. Dobosunk Karine néni volt, aki néha-néha kicsi pihenőt is engedélyezett a fáradt evezősöknek. Majd 4 km evezés után tértünk vissza a parthoz. Délután strandolással pihentük ki fáradalmainkat. A negyedik napon Budapest volt az útirány, s mivel időjárásunk is hűvösre fordult, nem is bántuk a fővárosi sétát. A buszról megcsodáltuk Budapest hídjait, a Budai várat, a Gellérthegyét, a Parlamentet, s az Andrássy úton haladva elérkeztünk a Hősök teréhez. Várt minket az Állatkert. Nagy-nagy szeretettel etették a gyerme-

kek az állatokat, csodálták különleges fajtaikat. Rájöttünk, hogy erre a programra több időt is lehetett volna szánni, hiszen a térkép alapján csak körülbelül a kétharmadát tudtuk megtekinteni az itt élő állatfajtáknak. A városligeti játszótéren kellemesen megmozgattuk tagjainkat, izgalommal várva a Fővárosi Nagycirkusz előadását. Már az épület nagysága is tetszett a gyerekeknek, de mikor az előadás elkezdődött csodálattal nézték a színpompás jelmezbe öltözött korcsolyázókat. A látvány, a produkciók tartalmassága elbűvölte kis csapatunkat. Pénteken hajókázásra indultunk a Balatonhoz, s bár az idő igen hűvös volt, mégis a sétahajó és a tó nagysága gyönyörködtetett mindannyiunkat. Tihanyból visszatérve úgy döntöttünk, hogy nem változtatunk a programon, megnézzük, milyen meleg a víz. De ha már megnéztük, meg is fürödtünk benne. Az idő kegyes volt hozzánk, estefelé már a nap is kisütött ránk. Francia gyerekeink megkóstolták a vattacukrot és a főtt kukoricát is. Nagy nevetések között ették meg a számukra ismeretlen ételeket. Estefelé látogattunk el iskolánkba, ahol igazgatónőnk, Szeipné Dérfi Márta fogadott minket. Rita néni, Karine néni meglepődve látták, hogy a folyosók falain régi, együtt töltött kirándulások, nyaralások fényképei láthatók. Boldogan sétáltunk végig iskolánkon, mely annyira megtetszett külföldi látogatóinknak, hogy tiszteletbeli diákjainknak tekintve magukat, még a táblára is felírták nevüket. Utolsó együtt töltött napunk Székesfehérváron kezdődött. Kisvonnattal megnéztük a város nevezetességeit, egészen a Bory várig utaztunk. Délben meghallgattuk az órajátékot, majd

ebédre lángost ettünk. A búcsú mindig nehéz, főleg, mikor a társaság igen jól összeszokott. Egriné Ambrus Andrea polgármester és Szeipné Dérfi Márta iskolaigazgató beszéde után már tolmácsunk és a gyermekek szemében is könny csillogott. Amikor azonban átadtuk ajándékaikat, az együtt átélt élmények egy-egy főbb szimbólumait, mindannyian sírásban törtünk ki. Hol mosolyogva, hol pityeregve nézegettük a képeket, ajándéktárgyakat.

Az, hogy mennyire tetszett a gyerekeknek a tábor, a sok színes program, a közös játék, látszik a fotókon is. De a Thiverynből érkezett vendégeink néhány mondatban meg is fogalmazták, hogy mi volt számukra a legnagyobb élmény: „A Szabadegyházán töltött hetünk gazdag és változatos volt, gasztronómialag, kultúrában és különböző foglalkozásokban.”

„Ellátogattunk egy tanyára (Révbérpusztára), cseppkőbarlangba és állatkertbe. Fürödtünk a Velencei-tóban és a Balatonban is.”

„Ami a legjobban tetszett az a cirkusz és az élménypark volt, no és a magyar ételek, mint például a gulyás.”

„A magyar szokások nagyban eltérnek a franciától, mint például a korai vacsora és a korai kelés. De ezen a héten sok új dolgot ismerhettünk meg és sokat tanultunk belőle.”

Francia táborlakók:

Dominik, Amaury, Hugo, Nikodem, Elody, Viktoria, Marine, Marie-Laure
Rita és Karine

Köszönjük a lehetőséget, hogy a tábori élet részesei lehettünk!

Bolláné Gódány Erika és Tanka Szilvia

Szabad 1 Lép

TÚL A 6. CUKORFALAT FESZTIVÁLON

Pénteken délután Egriné Ambrus Andrea polgármester megnyitójával indult a rendezvény, majd rögtön igazi bulival folytatódott. 17 órától az Animal Cannibals alapozta meg a hangulatot. Őket követte egy fiatal tehetség, Radics Gigi, zenekarával, akinek gyönyörű és utánozhatatlan hangja megtöltötte a Nagy László Művelődési Ház melletti teret. Egyre többen gyülekeztek. Jöttek családok, baráti társaságok, akik önfeledten szórakoztak vagy egy asztalnál ülve falatozás közben beszélgettek. Volt itt minden, amit az ember szívesen fogyasztana, akár édességről van szó, akár tipikus fesztiváli ételekről és italokról. Válogathattunk frissen sült húsok közül, de volt hamburger, sör, pálinka is, még hozzá a legkülönlegesebbek.

Este 21 órára zsúfolásig megtelt a tér, izgatottan vártuk a színpadra a Neoton família sztárjait. A közönség szinte tombolt az ismert slágerekre. Ezek azok a maradandó pillanatok és élmények, amikor az ember szinte megborzoneg egy pillanatra, annyira jól érzi magát. Valami ilyesmit érezhettek azok is, akik pénteken este a naplementében és langyos nyári levegőben kilátogattak a fesztiválra. A közel kétórás koncert után a nálunk már visszatérő vendégnek számító Viking zenekar zenéjére bálozhattunk, táncolhattunk hajnalig. A csókakői csapat a Neotonhoz hasonlóan fergeteges hangulatot varázsolt. Szombaton délelőtt 10 órától folytatódtak

a programok. Ekkor főként a kisgyermekes családokat várták a közösségi helyre. Minden gyermek megtalálhatta a kedvére való programot, volt ugrálóvár, arcfestés, állatsimogató, és a korábbi évekhez hasonlóan velünk volt Andi bohóc is, aki csodás lufi figurákat hajtogatott kis barátainak.

A szervezők persze gondoltak a felnőttekre is, hiszen a programok között volt grafológiai elemzés, kézműveskedés is. A Kincsem Óvoda tornatermében kora délutánig veradásra vártak mindekit. A résztvevőknek ezúton is köszönjük a segítséget. Mindkét nap élőben velünk volt a Vörösmarty Rádió, aki végig közvetített az eseményről.

Térjünk vissza a színpadi programokra! 13 órától, a helyi fellépők foglalták el a színpadot. Először a hastáncosok, majd a B-Cool Dance Team tagjai mutatták be legújabb koreográfiájukat. Az őket követő Kiskalász együttes főként a gyerekeknek kedveskedett dalaival. Közben ismét egyre több ember gyülekezett a művelődési ház melletti téren. 16 órától a Dupla Kávé fellépésével folytatódott a program. Őket követte a Roy és Ádám trió, akik az ismert dallamokkal megalapozták a szombati esti hangulatot is. Kora este egy fiatalokból álló zenekart ismerhettünk meg, akiknek legújabb slágereit rendszeresen hallhatjuk a rádióban, koncertjeik pedig teltházasak. Ők a Margaret Island, akik felejtetlen pillanokat szereztek nekünk a fesztiválon. Este 21 órától Hevesi

Tamás és zenekara fergeteges bulit varázsolt a színpadra. Kalandosan ugyan, de annál nagyobb lelkesedéssel érkeztek hozzánk a zenekar tagjai, az autójuk ugyanis lerobbant útközben, így aztán volt, aki taxival, volt, aki busszal, más a saját autójával érkezett a fesztivál helyszínére. A közönség természetesen még ezek után sem fáradt el, így szombat éjszaka is hajnalig tartott a buli.

Végül meg kell említeni, hogy a szervezők és önkéntesek segítségével nélkül nem sikerülhetett volna ilyen jól az idei fesztivál. Hatalmas munka van a jó hangulatú esték mögött, amit a közönség nem lát, és ez így van rendjén. Hadd áruljam el, nem kevés munka folyik a háttérben. Köszönettel tartozunk Szabadegyháza Község Önkormányzatának az anyagi támogatásért. Köszönet Omischl Erikának és Kovács Juditnak, a főszervezőknek. Köszönet illeti a három önkéntest, Gecseg Reginát, Horváth Mátét, Gódány Balázst, illetve a segítőt, Bozai Nórát, Bogó Rozáliát, Kohlné Móker Erikát és Kohl Pétert. Mindannyiunk nevében mondhatom, hogy az idei az emlékezetes pillanatok fesztiválja volt. Remélem, sokan így gondolják, és legközelebb is legalább ennyien vagy egy még többen kilátogatnak a rendezvényre. Jövőre folytatjuk!

Hajdók Eszter

Szabad 1 Lap

20 ÉVES JUBILEUM

„Pápiron” 20 éve, a valóságban már közel 25 éve tevékenykedik településünkön a Varga és Társa Kft. Az ügyvezető igazgató, Varga György meghívásának eleget téve a cég dolgozói, partnerei ünnepelték együtt ezt a szép kerek évfordulót június elején. A vállalkozás telephelyén családi hangulatban elevenítette fel a cégvezető és Fehér Ildikó a vállalkozás történetét, és büszkén vezette végig a vendégeket a telephelyen, ami a barátságos, otthonos környezettel inkább kis arborétumnak, hangulatos társasági helynek, szabadidőparknak tűnt, mintsem egy építőipari vállalkozás telephelyének. Az ügyvezető kiemelte, hogy annak idején az önkormányzattól szimbolikus összegért kapták a telket, azzal a feltétellel, hogy bizonyos ideig a településen működnek és helyieket alkalmaznak. Ennek a feltételnek sokszorosan megfeleltek, nemcsak időben, a - lehetőleg - helyi munkaerő alkalmazásában, hanem a humánus környezet és munkafeltételek megteremtésében.

Szabadegyháza polgármestere, Egriné Ambrus Andrea gratulált Varga Györgynek és csapatának az eddig elért eredményekhez. Kiemelte, hogy jelentős érdemnek tartja, hogy helyi vállalkozások is megbízást kapnak az önkormányzattól, így a Varga és Társa Kft. dolgozóinak keze munkáját dicséri például a közelmúltban épített új buszmegálló az iskola előtt, a templomkerítés és kapu vagy pl. az edzőpálya bekerítése. Örömmel hallotta, hogy megbecsülik és versenyképes jövedelemmel, egyéb juttatásokkal alkalmazzák a zömében helyi vagy szabadegyházi kötődésű szakmunkásokat, hiszen napjainkban sajnos a jó szakmunkások száma egyre kevesebb, nagy a munkaerőhiány.

A településen az önkormányzat eddig is törekedett és a jövőben is törekedni fog a helyi vállalkozások támogatására, és látva az ott dolgozó emberek arcán az elégedettséget és a családi hangulatot, meglelégedéssel nyugtázzhatjuk, hogy az évtizedekkel ezelőtt nyújtott önkormányzati támogatás jó helyre került, tucatnyi családnak nyújt biztos megélhetést.

Egriné Ambrus Andrea

MADARAKRÓL ÁLTALÁBAN - MADÁRGYŰRŰZŐ SZEMMEL...

Adony felé, a vashidat elhagyva nem is gondolunk bele igazán, milyen természeti kincs mellett járunk nap, mint nap. Az igaz, hogy akik a természet szeretete miatt látogatják a környéket, nem napközben, „munkaidőben”, hanem még munka előtt, hajnali 4-5 órakor vagy az esti órákban járnak ki a terepre. Hiszen amiért ők jönnek, az akkor látványos, akkor lenyűgöző és csodálatos, amikor más ember még a másik oldalára fordul...

Varga Györgyöt Szabadegyházán legtöbbször a Varga és Társa Kft. ügyvezetőjeként ismerik. Azt azonban kevesen tudják róla, hogy emellett több évtizede elhivatott természetkedvelő és vizsgázott madárgyűrűző is. Bennem is csak akkor tudatosodott igazán, hogy mennyire szívén viseli a madarak sorsát, amikor a cége telephelye melletti kisházat az önkormányzat le akarta bontani. Ekkor jelezte, hogy ha lehet, várjunk még a bontással, mert a padláson kukik fészkel és költési időszak van. Lelkesedését, szakértelmét érzékelhettük, amikor az iskolás gyerekekkel részt vehettünk a Szabadegyháza határában tartott madárgyűrűzésen. A szeszgyár melletti terület egyébként a Duna-Ipoly Nemzeti Park védettségebe tartozik, és a gyönyörű, ritka, különleges madarakat látva eszmélünk rá, hogy milyen csodálatos környezetben élünk.

Varga György - Gyuri - és segítői, Tóth Dávid és Németh Krisztián azon a reggelen, mint sok más napon, nagyon korán keltek, hogy a reggeli madárgyűrűzésre kifeszítsék a hálókat, hogy legyen elegendő „szemléltető anyag” az iskolásoknak. A bemutatón a márciusi Kossuth-hét egyik nyereményeként vehettek részt a szerencsés gyerekek és az őket kísérő pedagógusok.

A nádas, lápos területen húzódik az a folyosó, amelyen a madarak vonulnak, így - ha az időjárás, a széljárás, a vonulás stb. kedvez a madárbefogáshoz - akár több tucat madár is a hálóba kerülhet. Ezek az ún. függőhálók zömében kisebb termetű madarakat ejtenek foglyul, a nagyobb madarak (pl. cankók) jó látásuknak köszönhetően kikerülnek a hálót. A háló aznap is főleg kisebb madarakat, nádiposztát és kékbegyét ejtett. Ez utóbbi még Gyurit is meglepte, hiszen a kékbegy elég ritka madárfajnak számít errefelé, aznap pedig legalább három sikerült hálóba fogni.

A hálóból egy nagyon vékony anyagból készült zacskóba kerülnek a kismadarak. Szabály, hogy a madarakat két óránál tovább nem lehet befogva tartani. Egy órát azonban könnyen kibírnak a szellőző, átlátszó anyagú zacskóban.

A madárgyűrűzésről, annak részleteiről, folyamatáról a gyerekek személyesen szerezhetek

testközeleli élményt, de biztosan állíthatom, hogy még a felnőtteket is lenyűgözte Gyuri szakértelme, amikor a gyűrűzés folyamatáról beszélt, és higgadtsága, türelme, amivel a gyerekek kérdéseire válaszolt. Kiváló természetjáró, a hobbijáról, kedvelt időtöltéséről - a gyerekek érdeklődését mindvégig fenntartva - a gyerekek nyelvén, közérthetően beszélt. Elragadótt bennünket is az előadása!

A madárgyűrűzésen Pálfyné Andival ketten is videózunk, fényképezünk, de semmilyen technika nem tudja visszaadni azt az érzést, a hangulatot, amit kint, a határban éreztünk. Ott a helyszínen is feltettük kérdéseinket, de a téma érdekessége arra késztetett, hogy a helyi lap olvasóival is osszuk meg ezt az élményünket. Ezt mindenkinek át kell élnie, legalább

egyszer az életben! És ha részese, szereplője egy ilyen eseménynek, később még inkább alázattal, tisztelettel szemléli környezetét, különösen a madarakat.

Gyuri, hogyan és mikor kezdődött a természet, főleg a madarak iránti érdeklődésed? Madarászni 18 éves koromban kezdtem, gyűrűzni csak később, '91-ben. Ennek már több mint harminc éve.

Hogyan lehet valakiből madárgyűrűző? Ezt nem tanítják iskolában vagy tanfolyamokon...

Ha valaki gyűrűzni szeretne, két-három éven keresztül a gyűrűző táborokban kell elsajátítania a gyűrűzés fortélyait, a táborban folyó munkákban aktívan részt kell vállalnia. Amikor a gyűrűzésvezető úgy látja, hogy az illető megérett a gyűrűzésre, akkor két gyűrűzői engedéllyel rendelkező személy ajánlására vizsgára jelentkezhet. A vizsga sem olyan egyszerű, mint régen. A vizsgát a Földművelésügyi Minisztérium szervezi Budapesten. Először vizsgabizottság előtt írásbeli teszten kell átesni, különféle tárgyakból: madárfaj-felismerés, környezetvédelem, jog, egészségvédelem stb. A sikeres írásbeli teszt után következhet a szóbeli vizsga, ahol 30-40 bőrbe tömött madarat nyomnak a jelölt kezébe, azokat kell felismernie. Ezek az állatok sokkal nehezebben felismerhetők, mint a hálóban megfogott kis madarak, hiszen az élettelen, preparált tetemek jellegzetességei az egyes fajoknál nehezebben ismerhetők fel. Téveszteni nem lehet, ha valaki nem ismeri fel a madárfajt, azonnali bukást jelent! Ha sikerül

a vizsga, még akkor is hátravan a gyűrűzési engedély megkérése a Környezetvédelmi Minisztériumtól, ahol ugyancsak sok szabálynak, kikötésnek kell megfelelni. A vizsgázott madárgyűrűzők legtöbbször önkéntes madarászok, természetvédelmi szakemberek vagy kutatók.

Ez nagyon szigorú vizsgát sugall...

Igen, ez így van, ezért is vagyunk ilyen kevesen... De szükség is van a szigorra, hiszen a természet különös alázatát kíván, a madaraknál nem engedhető meg a tévesztés, hiszen egy helytelen és téves fajhatározás a több mint száz éves Madárgyűrűző Központ szakmai hírnevét kérdőjeleznél meg, és ez nemzetközi szinten lejártná az eddig kialakított nívót.

Említetted, hogy nagyon kevesen vagytok. Kb. hány fő foglalkozik madárgyűrűzéssel hazánkban?

A hazai Madárgyűrűzési Központ adatai szerint jelenleg 410 madárgyűrűző rendelkezik érvényes engedéllyel, akik évente hozzávetőlegesen 200 ezer madarat gyűrűznek. Van általános engedély, van, amelyik énekesmadárra, ragadozó madárra vagy parti madárra szól. Vannak, akiknek hiába van meg az engedélyük, nem végzik aktívan, rendszeresen, csak alkalmasszerűen, táborokban. És vannak, akik még nálam is elhivatottabbak. 8-10 fő kivételével munka mellett, hobbiként foglalkozunk a madárjelöléssel. De talán csak 250 olyan ember van, aki aktívan gyűrűzhet, mint én. A jelölés során az egyes madárfajok csüdméreteinek megfelelő, „BUDAPEST” feliratú, sorszámozott fémgyűrűket használnak, amelyeket a Madárgyűrűzési Központ ad ki. Magyarországon a madárjelölési tevékenységet és a Madárgyűrűzési Központot a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatja.

Térjünk rá magára a gyűrűzésre! Néhány filmkocka sokkal többet mesél a gyűrűzésről, mintha oldalakon keresztül ecsetelném a folyamatot. Mégis próbáljuk meg elmagyarázni az olvasóknak, hogy mi is ennek a lényege, és hogyan zajlik...

A madárgyűrűzés egy kutatási módszer, ami a madarak egyedi jelölésén alapul. A sorszámozott gyűrűkkel megjelölt madarak minden egyes megfigyelése, visszafogása vagy megkerülése sokat árul el életükről, különösen mozgásukról, vonulásukról. Megismerhetjük az egyes madárfajok pihenő- és táplálkozóhelyeit, területterületeit.

A madárgyűrűzés a hálók (ún. függönyhálók) kihúzásával kezdődik. Vonuláskor a madarak is „folyosókon” repülnek. Keresik az élőhelyet, ahol el tudnak bújni, táplálkozni tudnak. Madárgyűrűző táborokban állandóan ki vannak feszítve a hálók, nálunk ez nem lehetséges. Általános szabály, hogy a hálókat szélcsendes, napsütéses időben óránként ellenőrizni kell. Költési időben gyakrabban. Rossz idő esetén félóránként. Nagyon rossz idő, vihar esetén

pedig összehúzzuk a hálókat, hogy ne sérüljenek a madarak. A munka hajnali 5 órakor kezdődik, mert kora hajnaltól kb. délelőtt 10 óráig aktívak a madarak. Utána aktivitásuk csökken, majd este kezdenek el aktívabban mozogni ismét. A hálóból nem egyszerű kivenni a madarakat, sok gyakorlás kell hozzá...

A hálóból egy vékony, áttetsző, szellőző zacskóba rakjuk a madarakat, a gyűrűzésig. Azalatt megnyugszanak, biztonságban érzik magukat.

Maga a gyűrűzés úgy néz ki, hogy amikor óvatosan kivesszem a zsákból a madarat, a bal lábára ráteszek egy a lábának megfelelő méretű gyűrűt, kézzel összefogom, a fogóval szépen megigazítom. Utána felírom a gyűrűzési naplóba a következő adatokat: a mérés ideje (hány órák ellenőrzés), a madárfaj jellegzetes vonásai, „tollbélgyegek”, latin neve, neme, gyűrűszám stb. Innen felviszem a számítógépre, és az országos rendszerben már látni is lehet. Ha a madarat befogják valahol, miután meg van gyűrűzve, be tudják azonosítani, és jön a visszajelzés.

Miért a bal lábára kell tenni a gyűrűt?

Mi Magyarországon csak a bal lábára gyűrűzünk, ez előírás. Vannak olyan országok, ahol a jobb lábára rakják, van, hogy fordítva gyűrűznek. De ettől függetlenül mindig nagy élmény, ha idegen (Magyarországon, de nem általam gyűrűzött) vagy külföldön gyűrűzött madarat fogunk be.

Laikus kérdés, de a gyerekek is föltették: meddig marad(hat) fönön a gyűrű? És nem fáj az a madárnak?

Ha egy madarat egyszer meggyűrűzünk, a gyűrű mindörökre a lábán marad. Azt már nem lehet levenni. Lehet, hogy 5-10 percig még szokatlan, furcsa neki, de utána megszokja. Az életmódjában, a táplálkozásban, a szabad mozgásban, sőt még a párvalasztásban sem akadályozza. Sőt! Van olyan madárfaj, aminek a gyűrű kimondottan jól jön, főleg ha színes...

Hogyan?

Ausztráliában él a lugasépítő madár, ahol a hím

úgy csalogatja magához a tojót, hogy minél színesebb fészket, vagyis lugast épít és mindenféle színes szemetet összeszed a „házához”. Kimutatták, hogy azok a hímek, amiknek a lábára kék gyűrűt tettek, sokkal sikeresebbek a lányok körében, és hamarabb találnak párt maguknak.

Meg lehet állapítani, hogy hány éves a madár?

A kistestű énekesmadaraknál a kikelés évében a tollazati bélyegek alapján igen. Néhány kivétellel a fiatalok és a szülők a telelés helyén végeznek teljes vedlést, általában Afrikában és a mediterrán térségben. Kevés faj van, ahol a fiatalok még idehaza vedlenek, így az öregektől augusztusban már nem lehet megkülönböztetni. A tavaly kikelt fiatal kékbegy szárnyán például világos foltok vannak. Gyakran a toll kopottsága alapján lehet meghatározni az életkorát. A kisebb testű madaraknál nagyon nagy a pusztulási arány, legalább a fele nem éli meg az egy évet.

Többféle méretű gyűrűt látunk itt...

A madarak lábmérete alapján más-más méretű gyűrűt kell alkalmazni. A posztátára és kisebb madarakra a legkisebb gyűrű jár, a nádirigóra már nagyobb, mert nagyobb a lába. Van olyan gyűrű, ami egerészölyvre, van, ami cankókra való.

A kisebb madarakon kívül milyen nagy madarat fogtál be a környéken?

Ha szerencsém van, fogok be kakukkot, de ahhoz egészen más jellegű felszerelés kell. De volt már barna héja is a hálóban... A gyerekek kérdezték a múltkori látogatáskor, hogy az nem csíp? De csíp, mert védekezik. De ügyesen fogom meg!

Honnan érkezett a legtávolabbi visszajelzés az általad gyűrűzött madarokról?

Szabadegyházán 2003 óta közel 23 ezer madarat gyűrűztem. Ezáltal Szabadegyháza felkerült a tudományos madárgyűrűzés világtérképére. Ezek közül a madarak közül 13 példány volt külföldi érdekltségű, így vagy úgy. A 13-ból hármat fogtam én Szabadegyházán, amit külföldön gyűrűztek. Több mint tíz példány van, amit én gyűrűztem és valahol Európában fogták be.

Például cserregő nádiposztátát Spanyolországban, kisposztátát Németországban, Szerbiában zöldikét, Szlovákiában széncinegét, Olaszországban feketeerigót ellenőriztek le a külföldi társszervezetek gyűrűzői.

Hol szoktál még gyűrűzni? Távolabbi tájakon is kifeszíted a hálódokat?

A leggyakrabban itt, Szabadegyházán gyűrűzök, mielőtt még bemegyek a gyárba dolgozni. Em-lítettem, hogy a madarak korán reggel, 4-5 óra tájban a legaktívabbak, akkor mozognak. Később már nincs értelme kijönni, meg akkor már vár a munka is. Nyáron este pedig 7-8 óra körül kezdődik ismét az élet.

Néha lejárunk Nádasdlaányba, a tőzégbányatóhoz, hasonló élőhely, mint ez, csak sokkal nagyobb, és más a madárfaj-összetétel. De eljárnak a vértesszalmak forráshoz, a Kaszap-kúthoz, ott erdei madarakat, erdei énekeseket gyűrűzhetünk. Ha nem fúj a szél, és előtte legalább két hétig nem esik az eső, akkor ott egy hétvégén akár 4-500 madarat is meg lehet gyűrűzni. Viszonyításként: Magyarországon egy átlagos gyűrűző évente kb. 5-600 madarat szokott gyűrűzni. Tavasszal és főleg ősszel éjszaka vizes élőhelyeken, belvizes területeken, előntéseken parti madarakat, cankókat, partfutókat szoktunk befogni és gyűrűzni.

Hihetetlenül változatos a madarak élőhelye és ebből következően azok befogási lehetősége is. Még itt egymást követő napokon is egészen más a fajösszetétel. Függ az időjárástól, a vonulástól, hogy hogyan és mit sikerül befogni. Pl. a kakukkot valamikor sikerül megfogni a hálóval, de valamikor háromszor is beleröpül, mégis kiugrik belőle, a nagy termete miatt.

Milyen pluszt ad a madárgyűrűzés? A tudományos értékén túl...

Ha nem kifejezetten tudományos kutatás céljából gyűrűz az ember, akkor az egésznek az a csúcspontja, „koronája”, hogy visszajelzést kapjon: az általa meggyűrűzött madarat visszafogták itthon vagy külföldön. A statisztikai adatok szerint ezer meggyűrűzött madár után van egy idegen vagy külföldi visszafogás. Ehhez viszont nagyon sokat kell gyűrűzni. Két évvel ezelőtt nem messze az úttól sikerült visszafognunk egy két évvel korábban Szerbiában gyűrűzött nádi tücsökmadarat. Ezek apróságnak tűnnek... Meghívás esetén részt veszek külföldi kutatómunkákban is, legutóbb Horvátországban és Bulgáriában gyűrűztünk, többek között fülemülesítékét.

A legnagyobb örömet mégis az okozza, ha például idejön egy csapat kisgyerek, akik legalább élőben látnak, a kezükben fognak egy kismadarat. Lehet, hogy egy ilyen óra többet ér, mint egy egész évnyi tananyag, hiszen ha nem is lesz mindenkiből madárgyűrűző, de olyan élményben van része, elmondhatja, hogy fogott madarat... És reméljük, hogy a későbbiekben nem fogja bántani a madarakat, tisztelni fogja a természetet.

Nagyon sok értékes terület van itt, Szabadegyházán, többek között az önkormányzat területén, amire többségünk nem is gondol. Örvendetes, hogy az utóbbi időben megszaporodott a madarak iránt érdeklődő, a madarakat védő emberek száma településünkön is. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a téli madáretetés, mesterséges odúk kihelyezése, ennek következtében elég sok védett madárfaj elszaporodott Szabadegyháza környékén.

Köszönjük a lenyűgöző előadást, az érdekes információkat! További jó egészséget, jó madárgyűrűzést kívánok!

Itt kint, a vízfolyás mellett, a nádasban ránk is átragad a természet adta nyugalom, hiszen az ember lelke a rohanó világban szomjazik arra, hogy stresszmentes övezetben agyban kapcsoljon, lazítson. Ez a tevékenység nemcsak erről szól. Bár itt egyedül van az ember, a zajos, rohanó világtól távol, a természet csendje öleli körül, de ha kis időre megállunk és figyeljük a madarak énekét, akkor azt látjuk, hogy az ő világukban ez a sokszínűség ugyancsak „zajos” lehet. De mindennek megvan a rendje. Az itt töltött pár óra alatt mi is úgy éreztük, itt az idő elveszti jelentőségét.

Amikor ezen elgondolkodva azóta is kiülök a ház elé, és tudatosan figyelem, hányfajta madár énekében gyönyörködhetünk, rádöbbenünk, hogy mennyi csodálatos dolog mellett megyünk el nap mint nap, mert nincs idő lassítani, megállni és élvezni a természetet, aminek mi is részei vagyunk.

Akinek a madarászás, a madárgyűrűzés felkeltette az érdeklődését, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület honlapján www.mme.hu - sok hasznos információt talál a gyűrűzéssel, madárvédelemmel kapcsolatban.

Egriné Ambrus Andrea

VIRÁGOS MAGYARORSZÁG

Településünk idén is indult a Virágos Magyarország településszépítő versenyen. A zsűri tagjai július 4-én látogattak el községünkbe, és ámulnak a rendezett, virágos településkép láttán. A sok-sok dicsérő szó, pozitív vélemény mellett számos javaslattal is éltek, amit a jövőben igyekszünk Szabadegyháza javára fordítani. A zsűri tagjai: Jankovics Ilona, Szabó Tünde, Fülöp Judit, Tamás Ádám és Takács Judit

ERDÉLYBEN JÁRTUNK

Május végén ismét nagyobb busznyi csapat kirándult Szabadegyházáról Erdélybe. Testvérteljesülésünkön, Korondon, Bíró Lajoséknál volt a szálláshelyünk, és - ahogy már megszokott - bejártuk a környékbeli településeket, a Sövidéket, a parajdi sóbányát, a szovátai Medve-tavat, de

ellátogattunk Kézdivásárhelyre és a Szent Anna tóhoz is. Elmaradhatatlan program a Gyilkos-tó és a Békás-szoros, a Zetelakai-víztározó, és minden alkalommal útba ejtjük a csíksomlyói kegytemplomot. Hazafelé még volt időnk megállni a Tordai-hasadéknál is. Az időjárás is

kegyes volt hozzánk, csak egy nap kellett kisebb mértékben változtatni a programon, de így is rengeteg élményben volt részünk, igyekeztünk újítani a korábbi menetrenden, mindig újabb helyszíneket, látnivalókat felkeresni.

Egriné Ambrus Andrea

LOVAS SZÍNHÁZ

Kincsem! Márkos Attila-Derzsi György szerzőpáros kiváló előadást hozott létre a Komáromi Magyar Lovas Színházban június 24-én. Szabadegyházáról közel százan láthattuk e fergeteges előadást.

Márton gazda egyedül neveli fiatal leányát sok gonddal az életében. Tetemes adóssággal tartozik Vízváry uzsorás bankárnak. A grófi uradalom közelében él, amikor meglátja, hogy ég a gróf istállója. Segít az oltásban és kimentí a gróf feleségét a tűzből. Ezért a gróf megajándékozta egy csikóval, ami a Kincsem nevet kapja. Márton adóssága sokszorosára nőtt az egy-két év alatt. Egyetlen megoldás, ha ő maga indul a

pünkösdi vásáron, a lóversenyen és Kincsem győzelme átmeneti megoldást jelenthet anyagi gondjaira. Vízváry bankár viszont másik lóra tette meg tétjét, hogy még több pénze legyen. Lefizeti a versenybírókat, így Márton Kincsemmel hiába győz, csalással elveszik győzelmét. Csak egy megoldás lehet: eladni a lovat a cigány kupeceknek, hogy annak árából adósságát törleszteni tudja. A kupecek a verseny alatt meghallották, hogy a bankár Indiából egy maharadzsától rendelt egy nemes fekete lovat fogatába. Megérzik a jó üzlet szagát... Ettől a pillanattól kezdődik az igazi cselekmények sorozata, fordulatos és humoros történet, go-

nosszal, jóval, szerelemmel, sikerrel, sok lóval, fogattal, igazi versenyekkel.

Ez az előadás a katarzis! Ezt mindenkinek látnia és hallania kellene! Derzsi György zseniális zenét komponált és rendezőként is megmutatta tehetségét! Annyiféle szín, árnyalat és érzelem van benne. Aki ott volt, napokig a hatása alatt volt... Dúdoltuk az ismert vagy újonnan megismert fülbemászó dallamokat, felidéztek a legpoénosabb jeleneteket. Nyugtáztuk, hogy ide még vissza kell mennünk, más előadásokra!

Egriné Ambrus Andrea

A MŰVELŐDÉSI HÁZ PROGRAMJAI

Hétfő:

12:00-17:00	Teleház
13:00-16:00	Falugazdász ügyfélfogadás
15:00-16:00	Ovis balett
16:00-18:30	Akrobatikus rock and roll és Hip-Hop
17:30-18:30	Gubanc /kéthetente/

Kedd:

12:00-17:00	Teleház
14:00-16:00	Citera
14:00-16:30	Színjátékos foglalkozás
16:00-17:00	Okosító torna
18:00-19:00	Step aerobic

Szerda:

12:00-17:00
15:00-16:00
18:00-20:00

Csütörtök:

12:00-17:00	Teleház
16:30-18:00	Nyugdíjas klub /két hetente/
16:30-18:00	Festő szakkör /havonta egyszer/
16:30-18:00	Hastánc - Anka
18:00-20:00	Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör
18:00-20:00	Gymstick

Péntek:

12:00-17:00	Teleház
16:00-18:00	Akrobatikus rock and roll és Hip-Hop
18:00-20:00	Kempo

Szombat:

9:00-13:00	Festő szakkör
12:00-15:00	Teleház

INTÉZMÉNYEINK ELÉRHETŐSÉGEI

Polgármesteri Hivatal

06-25/509-570 (központ),
509-560, 509-561,

Mellékek: 11 (Titkárság), 12 (Pénzügy), 14
(Jegyző), 15 (Pénztár), 16 (Igazgatás), 17 (Adóügy)
06-30/638-4248, 06-30/788-81-53
(jegyző)

hivatal@szabadegyhaza.hu
polgarmester@szabadegyhaza.hu
jegyzo@szabadegyhaza.hu
igazgatas@szabadegyhaza.hu

Szociális ügyintéző

Tóth Péterné: 06-30/66-00-156
hivatal@szabadegyhaza.hu

Kincsem Óvoda

06-25/478-608, 06-30/659-8129
szabadegyhazaovoda@invtel.hu

Kossuth Lajos Általános Iskola

06-25/509-527
igazgato@szabadegyhaza.sulinet.hu

Művelődési Ház

06-30/304-5349
muvhaz@szabadegyhaza.hu

Falugazdász:

Aliquander Erika 70/489-3875
Hétfő: 13.00-16.00 (Művelődési Ház)

Teleház:

06-25/222-776
thaz@szabadegyhaza.hu

Szabad1 Tv

szabad1tv@gmail.com

Szabad1 Lap hirdetésfelvétel

szabad1lap@gmail.com

Orvosi rendelő: Dr. Yaghi Rida

06-25/478-605, 06-30/638-4247
Ügyeleti időben (hétfőn és munkanapokon
16 órától másnap reggel 7 óráig)
az ügyelet a Kulcsi Kistérségi Központban van.
06 25/509-060

Hétfő: 13.00-15.00: rendelés Sárosdi u. 5.

Kedd: 11.00-13.00 rendelés Sárosdi u. 5.

Szerda: 13.00-13.30:

csecsemő- és gyermektanácsadás

13.30-14.00: várandós tanácsadás

14.00-15.00: rendelés Sárosdi u. 5.

Csütörtök: 11.00-13.00 rendelés Sárosdi u. 5.

Péntek: páros héten: 13.00-15.00

rendelés Sárosdi u. 5.

páratlan héten: 10.00-12.00

rendelés Sárosdi u. 5.

Az ipartelepről minden nap a rendelési idő
előtt negyedórával az önkormányzati kishusz
behozza a betegeket, majd természetesen
vissza is viszi (a lakótelepi buszmegállóból és
a 62-es út melletti buszmegállóból).

Gyermekorvos: Dr. Horváth Tibor

Kedd: 8.00-9.00

iskola-egészségügyi vizsgálat

9.00-10.00 gyermekorvosi rendelés

Csütörtök: 13.00-15.00

gyermekorvosi rendelés

Fogorvosi rendelő: Dr. Szigeti Mónika

06- 25/478-098

Hétfő: 8.00-11.00

Kedd: 14.00-19.00

Csütörtök: 13.30-15.30

Fogorvosi röntgen:

Szabóné László Magdolna

06-30/550-0067

Védőnő: Nochta Tamásné

06- 25/478-711, 06-30/5500-785

nochta.e@gmail.com

Gyógyszertár:

Paksi Zoltán Bálintné dr.

06- 25/478-607

Hétfő - Péntek: 7:30 - 12:00 és 13:00 - 16:30

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat

Tóthfalusi-Kemmer Nikolett Kira

06-25/478-563, 06-70/636-6315

Jassóné Kardos Ildikó

06-30/445-8345

Közzet megbíztott:

Veres János r.tzls.

06-20/96-95-924

IMPRESSZUM Szabad 1 Lap

SZABADEGYHÁZA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATI LAPJA

Alapító:

Szabadegyháza Község Önkormányzata

Kiadó:

Polgármesteri Hivatal Szabadegyháza

Felelős szerkesztő: Egriné Ambrus Andrea

Szerkesztőség:

2432. Szabadegyháza, Szabadság tér 1.

E-mail: szabad1lap@gmail.com

ISSN 20626444

Készült:

AlphaPress Nyomda
és Kreatív Grafikai Stúdió
Székesfehérvár, Homokosor 7.
www.alphapress.hu

LITURGIA TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL - NAPPALI ÜGYELET

8111. Seregélyes, Fő u. 200.

06/22/ 447-275; 06/20/446-92-53

Ügyintézés:

Szabadegyháza,

Géza u. 14.

(Reni Virágbolt)

Telefon:

06/20/292-99-64;

06/25/478-039

Styx

STYX TEMETKEZÉSI KFT.

ÉJJEL - NAPPAL

teljes körű ügyintézés

Szabadegyháza, Szabadság
tér 8. (virágbolt)

Tel.: 06/30/962-17-64;

06/25/271-080

Szállítási ügyelet:

06/25/271-080; 507-720;

272-520; 06/30/962-17-64

HIRDETÉSI ÁRAINK

Egész oldal 20 000 Ft + ÁFA

Fél oldal 10 000 Ft + ÁFA

1/4 oldal 5 000 Ft + ÁFA

1/8 oldal 2 500 Ft + ÁFA

Apróhirdetés 50 Ft/ szó + ÁFA

Hirdetésfelvétel:

Tel.: 06-30/638-4248

E-mail: szabad1lap@gmail.com

2017. augusztus 19. SzabadNap

Szabadegyháza, Művelődési Ház

8:00 - 13:00 Főzőverseny Ihos Józseffel

11:00 Motoros bemutató és felvonulás

11:30 Ünnepi beszéd - Egriné Ambrus
Andrea polgármester

Kenyérszentelés - Boga András kántor

12:00 Jó ebédhez szól a nóta Lovay
Lászlóval

13:00 Vadon Nőtt Gyöngyvirág Dalkör

13:30 Clara Voice vegyeskar

14:45 Ír szteptánc bemutató

18:00

Cimbaliband

15:50 Fricska

21:00

Kormorán
élő koncert

16:20 Fourtissimo

23:00

Tűzijáték

24:00

Nosztalgia buli
Dj Sántha Róberttel

KIEGÉSZÍTŐ PROGRAMOK:

ugráló vár • Arcfestés gyerekeknek • hennafestés • csillámtetkő
Andi bohóc lufit hajtogat • vizifoci • rodeo ló

A programváltozás jogát fenntartjuk!

